БЕЗПЛАТНО ПРЕВЮ

Платежен процес и платежна система. Същност и механизъм на сетълмента

Курсова работа по счетоводство на банките с описание на електронни карти, картови плащания, БОРИКА, БИСЕРА, RINGS и интернет разплащания. Включва графики за потребителски предпочитания.

Оригинал: 18 страници. Откъси: 3, 7, 10, 12.

Нов български университет; година не е посочена на корицата.

Редакционен прочит, оригинални откъси и шест изписани промпта.

Създадено с помощта на AI по методологията на Tetradka.bg. Използвай материала с коректно цитиране и собствен анализ.

Редакционен прочит

Съдържание

Видове карти и картови системи; сетълмент; защита на картови системи; БИСЕРА и RINGS; BGPAY и ePay.bg; графики в анекс.

Силни страни

Широк обхват на платежни инструменти и системи. Структурата позволява сравнение на отделните участници и етапи.

Необходимо подобрение

Уеднакви номерацията и обнови съдържанието: посочените страници не съответстват на конвертирания файл. Разграничи платежен инструмент, система и доставчик.

Доказателства

Графиките в анекса се нуждаят от източник, период, извадка и методика. Общите уеб адреси в списъка не позволяват проследяване на всяко твърдение.

Исторически обхват

Описаните банкови продукти, участници и графици са част от архивния материал. Не са проверени като действащи към датата на превюто.

Откъс от оригинала / стр. 3

1. Видове електронни карти

1.1. Кредитни карти

Кредитната карта е лична или корпоративна пластмасова магнитна карта, издадена от банка, агенция или друга институция, срещу която покупката на стоки или ползването на услуги до определен лимит се минават по сметката на картата въз основа на подпис на бланка. Използва се като средство за удължаване на срока на плащане; дава право да се извършват покупки с отложено плащане. При придобиването на кредитна карта всеки притежател има определена линия на кредит (кредитен лимит). Покупките , които може да прави или парите в брой, които може да получи са ограничени до тази линия. Тя сочи различна сума, в зависимост от дадения клиент и вида на картата. Когато се прави покупка, продавачът проверява дали сумата необходима за нея се покрива от картата, като сравнява с компанията издала картата и ако да, то компанията плаща, като по този начин гарантира заема. По-късно трябва да се плати разликата в парите, които действително има притежателят и тези, които е взел на заем, като това плащане може да стане наведнъж или на вноски. Всеки месец на притежателя на кредитна карта се изпраща информация за съдържанието на сметката му, която съдържа минималния дълг, който трябва да се плати, датата , до която да стане това плащане и лихвата, която ще се наложи върху неплатената сума.

Кредитни карти като VISA or MasterCard позволяват да се плаща за стоки или услуги като се взема кредит до нивото до което е отпуснат на съответния клиент; позволява да се правят месечни плащания след като се направи баланс на изхарчените пари. При карти, при които се заплаща такса при използването им като American Express се изисква пълно заплащане в края на месеца. Кредитните карти позволяват да се правят покупки на кредит без да се носят много пари в брой, позволява да се правят прецизни затвърдени покупки, за които се пази записана информация и осигуряват сигурност и ликвидност на притежателите си.

Кредитните карти позволяват да се правят удобни поръчки по пощата или телефона, да се правят големи заявки, за които да се плаща на по-малки месечни или други вноски, при някои обстоятелства може да се задържи плащането за покупка с доказан дефект или непълнота.

Най-известните и използвани кредитни карти са MasterCard или Eurocard-MasterCard и VISA card.

Продуктът *MasterCard или Eurocard-MasterCard* е кредитна карта, която се издава в три вида. Първият вид е Масова карта (Mass) - персонална кредитна карта с отложено плащане. Бизнес картата (Business) е карта за предпочитани от банката-издател клиенти с възможност за плащане в целия свят и възстановяване на изразходваната сума обикновено в края на месеца. Златната карта (Gold) е за индивидуално ползване с допълнителни средства за защита и удобство за обслужване при пътувания. Кредитната линия при златната карта зависи от самия клиент и е важен източник на престиж.

Картите *Visa* биват също три вида. Класическа карта Visa (Visa Classic), която се издава от банки, членове на Visa International. Кредитната карта Visa Classic е ефективен и оптимален начин за потребителя да получи предварителен кредит. Бизнес картата Visa (Visa Business) е предназначена предимно за бизнесмени и предлага допълнителни услуги като медицинска и правна помощ,

Откъс от оригинала / стр. 7

извършени с местни дебитни и международни дебитни и кредитни карти (включващи картовите продукти на MasterCard, Visa, American Express и JCB), издадени от тези банки, персонализира издаваните чрез дружеството банкови карти, извършва нетиране на междубанковите плащания, инициирани чрез картови операции, и изпраща резултатите за сетълмент в Българска народна банка, осъществява връзка с международните картови системи MasterCard, Visa, American Express, тества и сертифицира банкомати и ПОС терминали и разработва операционни правила за функционирането на картовата система.

БОРИКА е обслужваща организация (Member Service Provider /MSP/) на MasterCard Europe и като такава обслужва 12 местни банки при издаване и авторизация на плащания с картовите продукти на MaserCard. Тя е и организация процесор (Processor Company) на Visa International и като такава обслужва 6 местни банки при издаване и авторизация на плащания с картовите продукти на Visa.

БОРИКА оперира авторизационната система STEPS на Белгийския картов оператор BANKSYS S.A. , като има и лиценз за технологията PROTON и PRISMA на Proton World за издаване на смарт карти.

БОРИКА има персонал от 36 висококвалифицирани професионалисти със значителен опит и познания в областта на платежните системи, различни хардуерни и софтуерни платформи, включващи TANDEM, IBM mainframes, както и хардуерни и софтуерни криптографски системи.

Настоящата дейност на БОРИКА, освен оперирането и поддържането на картовата система, включва и работа по стратегически проекти като миграцията към смарт карти на базата на стандарта EMV, използването на смарт карти за защитени трансгранични плащания през Интернет (проект Balcard), разработка на авторизационен софтуер, софтуер за банкомати и ПОС терминали и софтуерни и хардуерни средства за криптографска защита.

2.2. Сетълмент на плащанията с банкови карти в БНБ

Съгласно чл. 5 на Наредба 3 на БНБ за безналичните плащания и националната платежна система, БОРИКА е Системата за обслужване на плащания по операции с банкови карти на територията на страната, т. е. тя не е картова система на отделна банка.

Като елемент на националната платежна система БОРИКА осигурява извършването на сетълмента на междубанкови плащания посредством нейната връзка със Системата за брутен сетълмент в реално време RINGS на БНБ, като събира и систематизира информация за всички междубанкови плащания като обработва получената информация и по предварително определен график подава в RINGS заявка за сетълмент на получените резултати от преизчисляване на многостранна основа на взаимните задължения на участниците.

БОРИКА има връзка с мрежите на MasterCard Europe (EPS-NET), Visa International (VISANET) и на American Express, благодарение на което след 1996 г. у нас стана възможно да се теглят пари в брой от всички банкомати и да се плащат стоки и услуги от ПОС терминали, свързани към БОРИКА, със всички картови продукти на тези организации.

БОРИКА е свързана със системата ePay.bg и платежните сървъри, оперирани от Датамакс, което позволява на всички картодържатели на дебитни карти на повече от 20 банки да плащат стоки

Откъс от оригинала / стр. 10



3. БИСЕРА

3.1. Характеристика на платежната система БИСЕРА

БИСЕРА е една от основните платежни системи в България, за която има дадено легално определение в чл. 4 на Наредба N3 на БНБ и МФ за безналичните плащания и националната платежна система. Съгласно тази законова дефиниция БИСЕРА е система за обслужване на междубанкови клентски плащания, инициирани за изпълнение в определен момент, като участници в нея са БНБ /централната банка на Република България, която изготвя и издава операционните правила за работа на БИСЕРА и определя моментите за извършване на сетълмент на междубанковите плащания/ и всички търговски банки на територията на страната. Тази система за обслужване на междубанкови клиетски плащания е има няколко основни функции. На първо място, тя приема и обработва междубанкови клиентски плащания за суми под предвидените в чл. 8, т. 1, буква “в” от Наредба №3. Тя осъществява „сетълмент” на междубанковите плащания, който се извършва чрез системата за брутен сетълмент в реално време RINGS в БНБ, в строго определени моменти от системния ден на RINGS. Заявките за сетълмент се съставят в резултат на многостранно нетиране на инициираните от участниците плащания. БИСЕРА подготвя и изпраща до участниците информация за резултатите от сетълмента. На следващо място БИСЕРА осигурява трансфер до адресата на друга банкова информация:

1. платежни инструкции по вътрешнобанкови плащания;

Откъс от оригинала / стр. 12

система. Този подход е избран от търговските банки и в страните, внедрили национални платежни системи в реално време преди България.

В конкретната търговска банка системата действа чрез RingsGate. Това е централизирана система - Oracle приложение, работеща на ниво централа, настройваема към съществуващата комуникационна среда на банката и SWIFT системата, за реализиране на интерфейсите с клоновата мрежа, RINGS и системни оператори.

5. BGPAY

BGPAY (www.bgpay.com) е съвместен проект на IBM България, Банксервиз, Булмаг ООД, ОББ и DIR.bg. Тя е част от стремежа на ОББ да създаде изцяло частна и независима система за разплащане в България, друга ключова част от този проект е изграждането на система от банкомати извън БОРИКА.

BGPAY се основава върху протокола SET (Secure Electronic Transaction), разработен от IBM, VISA, MASTERCARD и други по-малки компании. Това определя и цялата философия на решението, което взаимства световния опит и го променя спрямо българските условия - заместват се характерните за по-развитата западната финансова система кредитни карти с банкови сметки.

Традиционната схема на разплащане с кредитни карти не изисква потребителско име и парола, както е при дебитните карти. Ето защо възниква необходимостта за внедряване на механизъм, който да гарантира идентификацията и авторизацията при плащанията с кредитни карти.

При разплащанията участват няколко страни:

- банка, издаваща карта/ обслужваща влога
- организация, която обслужва разплащателната система
- картодържател/вложител
- търговец

Към момента единствено ОББ участва в BGPAY. Ролята на обслужваща организация е поета от Банксервиз АД, като негова основна задача е да поддържа платежния шлюз между разплащателната система BGPAY и мрежата за предаване на данни Банкнет. Платежният шлюз изпълнява две основни функции, а именно да разделя логически Банкнет от Интернет и да проверява сертификатите на потребителите и търговците.

За да използва BGPAY, потребителят трябва на първо място да има сметка в банка, участваща в системата, и да сключи договор с нея, че желае да задължава сметката си през BGPAY. Банката издава на влогодателя цифров сертификат, играещ ролята на удостоверение по смисъла на Закона за електронния документ и подпис. Той представлява криптирани детайли на банковата карта - номер, банков код, титуляр, издаваща банка и т.н., които трябва да останат недостъпни както за търговеца, така и за трети лица. Тези сертификати на практика удостоверяват в електронен вид наличието на даден факт или субективно право - удостоверява се наличието на сметка на потребителя и търговеца. Самият сертификат се гарантира от цифровия подпис на банката, който се издава от обслужваща организация (Банксервиз). Така генерираният сертификат се зарежда в електронното портмоне на потребителя. Това е малко приложение, което може да се изтегли от www.bgpay.com. В едно

Промптове за самостоятелна работа

ПРОМПТ 01

Извлечи от текста платежните инструменти, системите и доставчиците в отделни групи. За всяка позиция посочи функция и страница.

ПРОМПТ 02

По предоставения текст опиши етапите на картово плащане и сетълмент. Отбележи неясните връзки и не добавяй неподкрепени подробности.

ПРОМПТ 03

Направи таблица на описаните БОРИКА, БИСЕРА и RINGS: предназначение, участници, обработка и липсващи данни за проверка. Представи описанията като исторически.

Постави съответните страници заедно с промпта. Проверявай отговорите спрямо предоставения материал.

Промптове за самостоятелна работа

ПРОМПТ 04

Извлечи твърденията за срокове, графици, банкови продукти и технологии, които изискват актуализация. Посочи какъв официален източник е необходим.

ПРОМПТ 05

Прегледай графиките в анекса. Изведи показателя, стойностите и липсващите данни за източник, период и извадка. Не измисляй методика.

ПРОМПТ 06

Предложи структура на мое сравнително изследване на платежни услуги за точно определен период. Разграничи данните от оценъчните критерии.

Постави съответните страници заедно с промпта. Проверявай отговорите спрямо предоставения материал.

Подкрепа за собствена разработка

Изследователски въпрос

Формулирай конкретен въпрос и обхват. Използвай архивния материал за ориентация в понятията и структурата.

Проверка на източниците

Установи произхода на твърденията и периода, към който се отнасят. Допълни липсващите библиографски данни.

Собствен принос

Съпостави доказателствата, обсъди ограниченията и напиши собствени изводи. Отбележи използваните материали и помощни инструменти.

Подходяща подкрепа

Консултация по структура и метод, обратна връзка по собствен текст и редакция на цитиране и оформление.

Обхватът, срокът и цената се уточняват според конкретните материали и задача.

info@tetradka.bg | www.tetradka.bg